

## ADATALAPÚ AGRÁRGAZDASÁG VIDÉKI TÉRSÉGBEN

### *Adat – digitalizáció – innováció. Az adatalapú agrárgazdaság esélyei vidéki térségben*

Szerkesztette: Biró A. Zoltán, Magyar Ferenc

Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány, Státus Kiadó, Csíkszereda, 2022. 231 oldal

A Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány által indított kutatássorozat kilencedik kiadványában a szerzők az élelmiszergazdaság térségi problémakörét tárják fel. Ez egy olyan témakör, amely a székelyföldi agrárinnovációs folyamatok meghatározó alkotóeleme lesz az elkövetkezendő időszakban.

A kötet négy fejezetre tagolódik, amelyek nagyon jól áttekinthetőek, jól struktúráltak, könnyen követhetőek és olvashatóak. Az első két fejezet magába foglal tanulmányokat, intézményi és szakértői szempontokat. A harmadik fejezetet az Adatgazdaság – EU szakpolitikák töltik ki, míg a negyedik fejezet kitekintést – innovatív gyakorlatokat foglal magába.

*Az első fejezetben három tanulmányon keresztül szó esik az agrár adatgazdaságról, adat gazdálkodásról és biztonságról, az adatgazdaságról a vidéki térségben valamint az innovatív vállalkozókról.*

Az első fejezet első tanulmányában Magyar Ferenc és Varga Péter Miklós az Agrár adatgazdaságot, adat gazdálkodást és biztonságot térképezik fel. A mezőgazdasági munkavégzés elengedhetetlen komponensei a megfigyelés, az adatok és információk összegyűjtése. Az elmúlt időszakban a mezőgazdasági termelés számos változáson ment keresztül. Változási fázisait a tudomány, a technológia fejlődése, az adatok mennyiségének és minőségének növekedése jellemezte. A tanulmányban a továbbiakban szó esik a precíziós- növénytermesztésről, állattenyésztésről, kertészetről, az agrár adatgazdaság fejlődéséről és jelenlegi állapotáról, az agrár adatgazdaság szereplőiről, azok szerepeiről, adatkészleteikről, kormányzatról, üzleti szereplőkről, mezőgazdasági üzemekről, a tudományról, a fogyasztókról, kockázatokról, az Európai Unió adatpolitikájáról, a magyarországi mezőgazdasági adatpolitikáról valamint az adatgazdálkodásról.

Bíró A. Zoltán és Sárosi-Blága Ágnes a vidéki térségben zajló adatgazdaságról ír a kötet első fejezetének második tanulmányában. Az élelmiszergazdaság átalakulása kihívást jelent minden termelő számára és hatással van minden olyan térségre és térségi társadalomra, amelyben élelmiszertermelés zajlik. Sokféle tényező szorgalmazza ezt az átalakulást: digitalizáció, a termelési technológiák változása, a környezetvédelmi kihívások sokasága, az egészséges élelmiszerek iránti igény növekedése, az agrárjellegű tevékenység összefonódása a vidéki térségek átalakulásával, továbbá azok a tényezők is, amelyeket az elmúlt időszak krízishelyzetei váltottak ki. A tanulmányban szó esik néhány fontos társadalomtörténeti vonatkozásról, helyzetképet kapunk a térségi agráriumból, a korlátokról, valamint a térségi agrárszereplők véleményeiről a változásokat illetően.

Az agrárium helyzetéről, az ágazat fejlesztési lehetőségeiről sokféle nézet és vélemény van forgalomban a székelyföldi térségben, közéleti és szakmai téren egyaránt. A kötet első fejezetének harmadik tanulmányában Bíró A. Zoltán az innovatív vállalkozókról és adatgazdaságról, a térségi agráriumban jelen levő innovatív csoportról valamint az adatgazdálkodást támogató innovációkról ír. A tanulmány további részeiben szó esik az innovatív csoportról a térségi agráriumban valamint az adatgazdálkodást támogató innovációkról is.

A kötet második fejezetét tizenegy intézményi és szakértői szempont alkotja. Sárosi-Blága Ágnes interjúkat készített a téma ismert szakértőivel. Ezek a személyek Kozma Béla (Kovácsna Megyei Mezőgazdasági Vezérigazgatóság igazgatója), Haschi András (Hargita Megyei Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökség igazgatója), Török Jenő (agrármérnök), Máthé Emma (Székelyföldi Bio Egyesület elnöke), Bányász József (parasztgazda), Haba Tünde (projektmenedzser, civil aktivista), Sinka Arnold (Székely Gazdaszervezetek Egyesületének szaktanácsadója), Orbán Szabolcs (kertészmérnök, Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány), Gál Zoltán (szépvízi Csengő Mezőgazdasági Szövetkezet igazgatója), Süket Zsombor (Felcsíki Kistérségi Társulás menedzsere), Mogyorós László (Agri-Cultura-Natura Transilvaniae Egyesület mezőgazdasági tanácsadója) voltak.

A könyv harmadik fejezetében Adatgazdaság – EU szakpolitikák kerülnek ismertetésre. A fejezet márom alfejezetre van tagolva, amelyek feltárják az utat a prosperáló adatközpontú gazdaság és az európai közös adattér kialakítása felé, valamint betekintést nyújtanak az európai adastratégiába.

A *negyedik fejezetben a Bagoly Anabella* által ismertetett innovációkról, jó gyakorlatokról olvashatunk, amelyek a következők: 1. DEMETER - Empowering farmers program, 2. Internet of Food and Farm - IoF2020 projekt, 3. Állatok – Sertésgazdálkodás (Pig Farm Management), 4. Tejtermékek - A tej minőségének távoli ellenőrzése (Remote Milk Quality), 5. Szántóföldek - Napenergiával működő, szántóföldön alkalmazott megfigyelő rendszerek (Solar-Powered Field Sensors).

A kötet szerkezetének köszönhetően az olvasó a szakirodalom megismerésére és a szakértői szempontokra alapozva betekintést nyerhet és könnyebben megértheti az adatalapú agrárgazdaság fontosságát a vidéki térségben.